

Roll No. ....

045

Total No. of Questions : 22]

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2087

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

HOME SCIENCE (Theory)

(Common for Hum. and Science Groups)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 60

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 045 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

(v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹਨ । ਭਾਗ-ਓ, ਅ ਅਤੇ ਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਹਰੇਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 18 ਹਰੇਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 19 ਤੋਂ 22 ਹਰੇਕ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ ।

ਭਾਗ-ਓ

ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਊਰਜਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ । 1
2. ਪਕਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) 1
3. ਗਰਮ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਪਕਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । 1
4. ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ । 1
5. ਬੀ. ਸੀ. ਜੀ. ਦਾ ਟੀਕਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ..... ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ । 1
6. ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਲੱਛਣ ਮਾਹਵਾਰੀ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) 1

045-SS-1,500

[Turn over

(2)

7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭੋਜਨ ਦੀ ਸੁੱਰਖਿਆ ਦਾ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ :

(ੳ) ਅਚਾਰ ਪਾਉਣਾ

(ਅ) ਸੁਕਾਉਣਾ

(ੲ) ਬਲਾਂਚ ਕਰਨਾ

(ਸ) ਪੁੰਗਰਾਉਣਾ ।

7×1=7

ਭਾਗ-ਅ

8. ਭੋਜਨ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਪਿਰਾਮਿਡ ਬਣਾਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਉ ।

9. ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੱਸੋ ।

10. ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।

11. ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਪੁੰਗਰਾਉਣ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ?

12. ਰਸੋਈ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੱਸੋ ।

ਜਾਂ

ਪਾਸਚੁਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਟਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ ।

13. ਕਣਕ ਤੋਂ ਐਲਰਜੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਜਾਂ

ਭੋਜਨ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ।

14. ਗਰਭਕਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ।

15. NICU ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

16. ਪ੍ਰਸੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ ।

17. ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?

ਜਾਂ

‘ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਅ’ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

18. ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਅਤੇ ਐਮਨਿਉਸੈਂਟੇਸਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਉੱਪਰ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

11×3=3

045-SS

(3)

- ਭਾਗ-ੲ**
19. ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਭੋਜਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। ..... ਜਾਂ 5
- ਭੋਜਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ। 5
20. ਭੋਜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? 5
- ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਕਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5
21. ਗਰਭਧਾਰਨ ਕਿਰਿਆ ਕਿਥੇ, ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? 5
- ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 5
22. ਪ੍ਰਸੂਤ (ਜਣੇਪੇ) ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5
- ਪ੍ਰਸੂਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੱਸੋ ? 5